

Klimaatrealisaties 2014

**Gemeenten en steden
verminderen de broeikasgasuitstoot
in hun organisatie**

**Provincie
Antwerpen**

Bekijk de inspirerende
klimaatacties die de
gemeenten en steden
uitvoerden in 2014

INLEIDING

De provincie Antwerpen en bijna alle gemeenten van de provincie zetten zich in voor het klimaat. Samen met 44 gemeenten engageerde de provincie Antwerpen zich om met de eigen organisatie tegen 2020 klimaatneutraal te zijn. Daarnaast tekenden heel wat gemeenten in op het Burgemeestersconvenant om de broeikasgasuitstoot te verminderen op het grondgebied. Ten slotte zijn er ook gemeenten die een eigen klimaatdoelstelling goedkeurden.

Klimaatacties om deze doelstellingen uit te voeren mogen niet uitblijven.

We zijn trots dat 39 gemeenten in deze persbundel een actie voorstellen die ze in 2014 uitvoerden. We bundelen om te beginnen acties die de broeikasgasuitstoot in de eigen organisatie lieten dalen, zoals het doorvoeren van energiezuinige maatregelen in gebouwen, het doven van openbare verlichting, inzetten op milieuvriendelijke mobiliteit, hernieuwbare energie, ... Elke gemeente is terecht fier op haar realisatie. Het bewijst dat het klimaatengagement bij de lokale besturen leeft én werkt!

Vanzelfsprekend houdt het klimaatbeleid van de gemeenten veel meer in dan enkel de acties die hier vermeld worden. De ambities van de gemeenten gaan verder: de gemeentelijke klimaatactieplannen bevatten een opsomming van de maatregelen om hun klimaatdoelstelling te bereiken.

De Antwerpse gemeenten kiezen voor een doorgedreven klimaatbeleid. Wie volgt?

Meer informatie?

Els van Praet

T 03 240 66 83

klimaat@provincieantwerpen.be

www.provincieantwerpen.be

(zoek op klimaatneutrale organisatie 2020)

**Provincie
Antwerpen**

AARTSELAAR Kiest voor Kraantjeswater

vriendvan.be

Het college van burgemeester en schepenen, alle gemeenteraadsleden en het voltallige gemeentepersoneel drinkt sinds juni 2014 kraantjeswater.

Doelstelling

Het serveren van kraantjeswater in alle gemeentelijke diensten (in plaats van flessenwater) door het plaatsen van leidingwaterkoelers. Diensten waar veel bruiswater gedronken wordt, beschikken over een leidingwaterkoeler die naast water op kamertemperatuur en gekoeld water ook bruiswater aanmaakt.

Samenwerking met alle gemeentelijke diensten.

De gemeente is trots op de realisatie van dit project. Vanaf juni 2014 drinken personeelsleden van alle gemeentelijke diensten, het college van burgemeester en schepenen en alle gemeenteraadsleden kraantjeswater. Ook tijdens vergaderingen wordt kraantjeswater aangeboden. De actie is ook uitvoerig gecommuniceerd naar onze inwoners via de website en het infoblad. Bovendien heeft Aartselaar meegedaan met de provinciale actie "vriend van de tap" en kraantjeswater gepromoot tijdens het openluchtbal, de jaarmarkt en de autoluwe zondag. Tijdens deze communicatie hebben we steeds verwezen naar de "vriend van" campagne.

Aandachtspunten

Door budgettaire redenen zijn niet alle gemeentelijke diensten van een leidingwaterkoeler voorzien die ook bruiswater aanmaakt. Het bruiswater "bruist" niet zo hard als sommige "flessen bruiswater" maar door herhaaldelijk gebruik valt het bruiswater, aangemaakt door de waterleidingkoeler, bij de meeste "bruiswaterdrinkers" in de smaak.

In 2014 voerde de gemeente Aartselaar deze inspirerende actie uit in het kader van dhet klimaatbeleid. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?
www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

AARTSELAAR Kiest VOOR KRAANTJESWATER

vriendvan.be

Resultaten

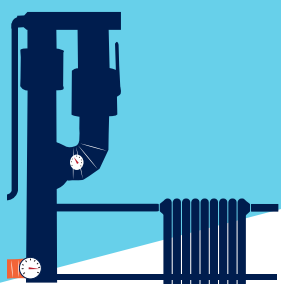
Het serveren van kraantjeswater draagt bij tot een vermindering van CO₂-uitstoot en is een financiële besparing. In het gemeentehuis alleen al wordt jaarlijks 400 euro bespaard.

Contactpersoon

Sofie Moonen,
deskundige grondgebiedzaken gemeente Aartselaar
sofie.moonen@aartselaar.be – 03 870 16 26

ANTWERPEN KIEST VOOR ENERGIEBESPARENDE MAATREGELLEN IN HEEL HET PATRIMONIUM

vriendvan.be

Door aan de slag te gaan met een maatregelenmatrix wordt de CO₂-uitstoot van het patrimonium met 50% naar beneden gebracht.

Doelstelling

Het objectief van de maatregelenmatrix is om substantieel bij te dragen aan de doelstelling in kader van de Europese Burgemeestersconvenant om de CO₂-uitstoot van het eigen patrimonium met 50% naar beneden te brengen en het energieverbruik met 20% ten opzichte van 2005 en dit tegen 2020. Zo geeft de stad met haar eigen patrimonium het goede voorbeeld.

Samenwerking

De distributienetbeheerders Eandis en Infrac zorgen voor de uitvoering van sommige projecten en het sociale economiebedrijf Werkhaven staat in voor de implementatie van kleine energiebesparende maatregelen.

Stad is trots op

We slaagden erin een financieel model te ontwikkelen waarin de kapitaal- en rentekosten

gecompenseerd worden met de opbrengsten uit energiebesparing. Op die manier konden we een substantieel budget vrijmaken voor investeringen in energie-efficiëntie. Dit was mogelijk door een korf van maatregelen samen te stellen die zorgt voor een financieel evenwicht op 20 jaar. Omdat we ook in maatregelen met betrekking op gebouwschil wilden investeren optimaliseerden we het pakket door deze maatregelen te mengen met snel renderende maatregelen. Dit resulteerde in een positieve business case en een go voor de volgende zes jaar (2014 – 2019). Het model werd aangepast van een jaarlijks model naar een meerjarenplanning. In het geval van het museum Plantin Moretus, hetgeen Unesco Werelderfgoed is, werd een stookplaatsrenovatie uitgevoerd en werd de verlichting gerelicht. Deze maatregelen tonen aan dat energiebesparing ook mogelijk is in een monumentale context.

V.U.: Dirk Vandenbussche | Koningin Elisabethlei 22, 2018 Antwerpen |

 STAD ANTWERPEN

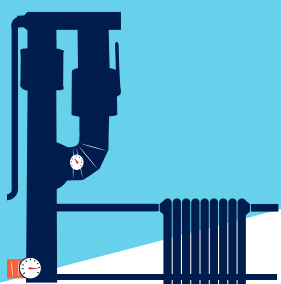

In 2014 voerde de stad Antwerpen deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de stad haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?
www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

 Provincie
Antwerpen

ANTWERPEN KIEST VOOR ENERGIEBESPARENDE MAATREGELLEN IN HEEL HET PATRIMONIUM

Aandachtspunten

De maatregelenmatrix wordt twee maal per jaar aangepast om tegemoet te komen aan veranderende omstandigheden zoals fluctuerende rentevoeten, energieprijzen en subsidies, masterplanning en planmatig onderhoud van gebouwen maar ook technische innovatie. Al deze parameters beïnvloeden het evenwicht van de maatregelenmatrix. Deze moeten bijgevolg regelmatig gemonitord en bijgesteld worden

Resultaten

De maatregelenmatrix zal in de periode 2014 – 2019 volgende energiebesparingen realiseren (prognose):

- Op elektriciteit: 0,4 GW
 - Op aardgas: 9,4 GW
 - Gecumuleerde financiële return (na 2019): 535.000 euro/jaar
 - CO₂-reductie: 1.907 ton (op aardgas vermits de aankoop van elektriciteit al 100% groen is)
- Specifiek voor de energiebesparende projecten in het museum Plantin Moretus kunnen we volgende

resultaten voorleggen:

- Relighting (spaarlampen in kroonluchters en LED-spots in museumzalen): 47.000 kWh/jaar of 7.400 euro/jaar en daarenboven een hoger lichtcomfort (beter aangepaste verlichting) en een lagere onderhoudskost (langere branduren)
- Stookplaatsrenovatie: 110.000 kWh /jaar of 5.500 euro/jaar, zijnde 22 ton CO₂

Kostprijs

Over de jaren 2014 – 2019 zal via de maatregelenmatrix 9,1 miljoen euro geïnvesteerd worden in energiebesparende projecten. De investeringen specifiek voor het museum Plantin Moretus bedroegen:

- Relighting: 74.000 euro
- Stookplaatsrenovatie: 84.000 euro

Contactpersoon

Johan De Herdt - johan.deherdt@stad.antwerpen.be
Boris Fornoville - boris.fornoville@stad.antwerpen.be

ARENDONK KIEST VOOR FIETSEN IN DE GEMEENTE

vriendvan.be

Het gemeentepersoneel kreeg er dienstfietsen en een elektrische fiets bij. De gemeente zet ook in op meer stallingsplaatsen en de aanleg van extra fietspaden in de gemeente.

Doelstelling

Reduceren CO₂-uitstoot door in te zetten op meer fietsen.

Samenwerking met Intercommunale IOK.

Gemeente is trots op de samenwerking met de intercommunale en engagement van de omliggende gemeenten.

Aandachtspunten

Uitbouw fietsnetwerk naar o.a. Reusel, Ravels Retie, Oud Turnhout.

Resultaten

Variabel

Kostprijs

12.050 euro, voorzien in de begroting van 2014

Contactpersoon

Wouters Rudy, milieudienst, rudy.wouters@arendonk.be

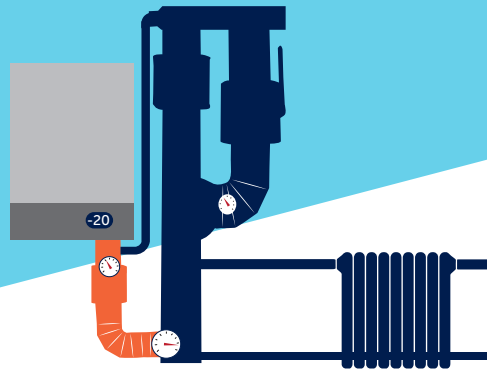
In 2014 voerde de gemeente Arendonk deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BALEN KIEST VOOR ENERGIEZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

Zowel in de Kinderclub als in de school Gerheide werd de verwarmingsinstallatie vervangen.

Doelstelling

Een zuinigere en milieuvriendelijkere verwarming.

Samenwerking met

Kinderclub Olmen: Eandis

School Gerheide: eigen beheer

De gemeente is trots op

Dat er sinds enkele jaren de oude mazoutketels verwijderd worden en de oude ketels vervangen worden door hoogrendementsketels op gas.

Aandachtspunten

Reinigen en verwijderen of opvullen van de stookolietanks met attest

In 2014 voerde de gemeente Balen deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

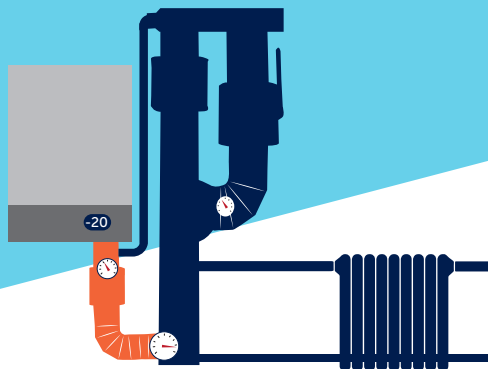
Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BALEN KIEST VOOR ENERGIEZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

Resultaten

Voor de kinderclub werd er een berekening gemaakt dat de jaarlijkse besparing 2201 euro zou zijn. De jaarlijkse vermeden uitstoot zou 5,8 ton/jaar zijn.

Kostprijs

Kinderclub: 56.603,31 euro

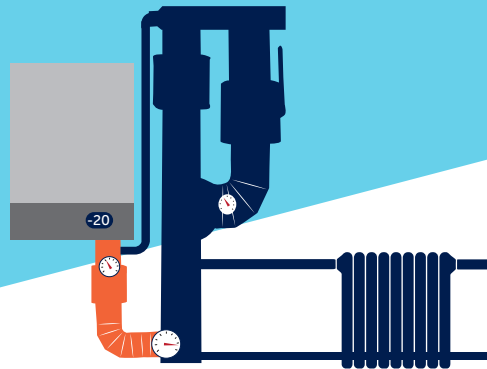
School Gerheide: 17.427,87 euro

Contactpersoon

Bart van Grieken, T 014 74 40 40

BOECHOUT KIEST VOOR ENERGIEZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

Centrale verwarming en sanitair van de gemeentewerf vernieuwen bespaarde 30% energie. Een besparing van meer dan 6 000 euro per jaar.

Doelstelling

Centrale verwarming/ sanitair hernieuwen van de gemeentewerf in kader van het REG – fonds.

Samenwerking met INFRAx en Igean.

De gemeente is trots op de besparing op financieel en CO₂-vlak.

Aandachtspunten

Afstellen ketel i.f.v. bezetting werkplaats (programmatie thermostaat).

Resultaten

30% energiebesparing, dit is een jaarlijkse brandstofbesparing van 122.222kWh

en een financiële besparing van 6.111 euro per jaar.

De CO₂ besparing bedraagt 24,4 ton per jaar.

Kostprijs

154.690 euro (dit omvat volgende zaken: ontwerp installatie, opmaak lastenboek, offertevraag, plaatsing installatie, werfbegeleiding, opvolging, oplevering)

Contactpersoon

Inge Diels, Frank Coenen, Inge.diels@boechout.be, frank.coenen@boechout.be

In 2014 voerde de gemeente Boechout deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

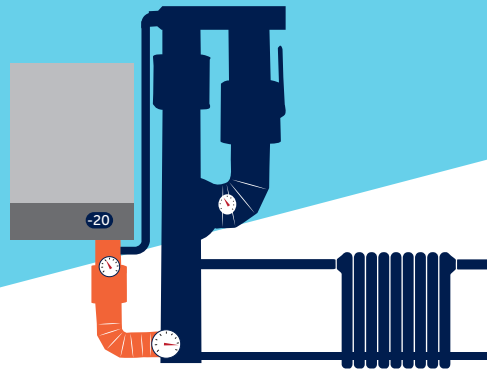
Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BOECHOUT KIEST VOOR ENERGIEZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

BONHEIDEN KIEST VOOR VERMINDERING CO₂-UITSTOOT GEMEENTEGEBOUWEN

vriendvan.be

Met een studie werd bekeken of de uitstoot van drie gemeentelijke gebouwen met 60% kan verminderen.

Doelstelling

De CO₂-uitstoot van drie grote gemeentelijke gebouwen verminderen tot meer dan 60% van de huidige uitstoot (van 284 naar 105 ton CO₂).

Samenwerking met private firma, een studiebureau, afdeling grondgebiedzaken.

De gemeente is trots op het voornemen en de bereidheid om dit grondig te onderzoeken aangezien dit toch een pilootproject kan zijn binnen onze gemeente en misschien zelfs regio?

Resultaten

Ambitie tot 60% vermindering van CO₂-uitstoot.

Kostprijs

Nog onduidelijk hoe financiering zal verlopen.

Contactpersoon

Barbara Maes, barbara.maes@bonheiden.be

In 2014 voerde de gemeente Bonheiden deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BORNEM KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Duurzame materialen, het beperken van lichthinder en lichtvervuiling en een lager energieverbruik is naast veiligheid de kern van het masterplan openbare verlichting.

Doelstelling

Openbare verlichting in Bornem staat ten dienste van haar inwoners en moet ook zorgen voor veiligheid en een beter milieu. Centraal bij de zorg voor het milieu staat het gebruik van duurzame materialen en het beperken van lichthinder en lichtvervuiling.

Ook wordt er geïnvesteerd in een energie-efficiënte openbare verlichting. Daardoor zal openbare verlichting betaalbaar blijven in de toekomst.

Samenwerking met Igemo, Eandis.

De gemeente is trots op de ambitie om op termijn analoog met het Stiltegebied in Bornem een Nachtgebied te creëren waardoor de natuur niet alleen de rust maar ook de duisternis terug krijgt.

Aandachtspunten

Opvolging nieuwe technieken, verkeersveiligheid.

In 2014 voerde de gemeente Bornem deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot.

Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BORNEM KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Resultaten

Huidige besparing ongeveer 10% ten opzichte van het referentiejaar 2009, het jaar van de opstart van het project.

Kostprijs

Budget over meerdere jaren, afhankelijk van evoluties.

Contactpersoon

Maarten Kegels, duurzaamheidsambtenaar, maarten.kegels@bornem.be

BRASSCHAAT KIEST VOOR ELEKTRISCHE FIETSEN

Vanaf nu fietst het gemeentepersoneel elektrisch in plaats van de wagen te gebruiken.

Doelstelling

Vergroening van het gemeentelijk wagenpark. Bedoeling is om het personeel aan te zetten de dienstwagen zo veel mogelijk in te ruilen voor een elektrische dienstfiets voor dienstverplaatsingen binnen de eigen gemeente. Zo verlagen we de CO₂-uitstoot van het gemeentelijk wagenpark.

Samenwerking met

In eerste instantie hebben we enkele testfietsen mogen gebruiken van de fietshandel waar de fietsen werden aangekocht. De fietsen werden getest door mensen van de dienst ruimtelijke ordening voor het aanplakken van bekendmakingen. In deze testfase werd het gebruik van de fiets als positief ervaren.

De gemeente is trots op het enthousiasme van het personeel om met het gebruik van de elektrische dienstfietsen haar steentje bij te dragen in de strijd tegen de klimaatopwarming en de verspreiding van fijn stof.

Aandachtspunten

Als werkgever moet de gemeente erover waken dat er op een veilige manier gebruik wordt gemaakt van de fietsen. Het is dus belangrijk dat er tijdig, d.w.z. zodra bekend is welke fietsen zullen worden aangeschaft, advies wordt ingewonnen bij de dienst voor preventie en bescherming op het werk, zodat de fietsen onmiddellijk in dienst kunnen worden gesteld na levering. Wat de fietsen zelf betreft, is het natuurlijk belangrijk om op voorhand te bepalen voor welke doeleinden ze worden ingezet. Zo hebben we eerst enkele modellen kunnen testen

In 2014 voerde de gemeente Brasschaat deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

BRASSCHAAT KIEST VOOR ELEKTRISCHE FIETSEN

vriendvan.be

en was het snel duidelijk dat een fiets met een stevige en waterdichte voorlader het meest praktisch is. Hiermee kunnen makkelijk dossiers en materiaal vervoerd worden.

Resultaten

Het is helaas te vroeg om hier cijfers op te kleven. De verwachting is dat zeker 1 voertuig kan worden geschrapt en de overige voertuigen minder kilometers zullen afleggen.

Kostprijs

16.594,79 euro

Contactpersoon

Valentijn Vervoort / Katherine Van de Velde, katherine.van.de.velde@brasschaat.be

BRECHT KIEST VOOR ISOLATIE

vriendvan.be

Verschillende schoolgebouwen worden grondig geïsoleerd met verminderd gasverbruik, lagere stookkosten en minder CO₂-uitstoot als gevolg.

Doelstelling

Gasverbruik verminderen, stookkosten verminderen, CO₂-uitstoot verminderen.

Samenwerking met

Eandis, energiediensten voor lokale besturen.

De gemeente is trots op de verminderde CO₂-uitstoot dankzij een doorgedreven isolatie van onze gebouwen.

Aandachtspunten

Duidelijke afspraken maken met Eandis over opvolging van de werven.

Resultaten

Besparing: 6.760 euro/jaar

Vermindering verbruik: 130.000 kWh

Vermindering CO₂-uitstoot: 28,6 ton

Kostprijs

126.000 euro

Contactpersoon

Peter Budts, duurzaamheidsambtenaar, peter.budts@brecht.be

In 2014 voerde de gemeente Brecht deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

DUFFEL KIEST VOOR FIETSEN IN DE GEMEENTE

vriendvan.be

In de week van de mobiliteit werd iedereen aangezet tot fietsen en stappen. Sindsdien heeft het gemeentepersoneel de smaak te pakken.

Doelstelling

Tijdens de week van de mobiliteit van 16 tot 22 september hebben we dagelijks stilgestaan bij duurzame mobiliteit. Alle gemeentelijke vestigingen (technisch centrum, OCMW, gemeentelijke scholen, naschools onderwijs,...) werden uitgenodigd om deel te nemen.

Er werd een elektrische fiets voor het personeel van het gemeentehuis aangekocht.

Met deze fiets zijn dienstverplaatsingen naar Mechelen of Lier perfect haalbaar per fiets. We willen ons gemeentepersoneel stimuleren om meer de fiets te nemen.

• MAANDAG – 15 september

De nieuw aangekochte elektrische fiets werd voorgesteld aan het personeel.

De actieweek werd toegelicht.

• DINSDAG – 16 september

“De Fietsmobiel”, een mobiele fietshersteller, kwam langs bij de verschillende deelnemende vestigingen en er werd een klein onderhoud aan al de fietsen van het personeel aangeboden.

De werkuren werden gratis aangeboden. Als er onderdelen moesten vervangen worden diende het personeelslid hiervoor zelf te betalen.

• WOENSDAG – 17 september

De burgemeester en de schepenen kwamen allemaal met de fiets of te voet naar de zitting van het college.

In 2014 voerde de gemeente Duffel deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot.

Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

DUFFEL KIEST VOOR FIETSEN IN DE GEMEENTE

vriendvan.be

- **DONDERDAG – 18 september**

De schepenen en burgemeester hebben het personeel uitgedaagd om allemaal duurzaam naar het werk te komen!

Enkel en alleen als iedereen duurzaam naar het werk kwam, kreeg iedereen van die vestiging nadien een traktatie.

Als er in een vestiging een collega zich niet duurzaam zou verplaatsen op deze dag... kreeg niemand een traktatie. De hongerige collega's hebben de hardnekkige autorijders toch kunnen overtuigen, want de meeste vestigingen die de uitdaging aangingen hebben het gehaald.

De angst om als "enige" ervoor te zorgen dat niemand een traktatie kreeg is een enorme motivatie geweest om toch eens op die fiets te stappen.

- **VRIJDAG – 19 september**

STRAPDAG voor Duffelse scholen.

De kerndoelstelling van de strapdag is het aanmoedigen van scholen, kinderen en ouders om zich op een duurzame en veilige manier naar school te verplaatsen. Duurzame mobiliteit in het woon-schoolverkeer verdient permanente aandacht.

De STRAPDAG zet de leuke aspecten van stappen en trappen op een ludieke manier in de verf. Bijna alle Duffelse scholen deden mee!

- **ZATERDAG – 20 september**

Het inhuldigen van de nieuwe trage weg langs de Lekbeek i.s.m. de wandelclub.

Deze trage weg, enkel voor wandelaars bedoeld, is een initiatief van de gemeente Duffel en Water-link.

Water-link is de eigenaar. De gemeente onderhoudt de trage weg.

WSV Neteland Duffel vzw heeft het peterschap op zich genomen.

Deze wandelweg loopt vanaf de Boomgaardstraat naar de Duffelse sluizen over een afstand van 2,5 km. Men kan terugkeren via de Netedijk of via de Binnenweg.

Op zaterdag 20 september om 9u30 werd de trage weg de eerste keer bewandeld. We vertrokken in de Boomgaardstraat om uitzonderlijk via de waterbekkens van Water-link te mogen terugkeren naar het vertrekpunt. Daar sloten we samen af met een drankje.

- **ZONDAG – 21 september**

Op autoloze zondag werd de Kiliaanrun georganiseerd: een loopevenement van 10 km door Duffel.

Autodelen werd in de kijker gezet door reclame te maken voor het autodeelsalon in Mechelen.

Samenwerking met Eandis - subsidie elektrische fiets

De gemeente is trots op

Verschillende vestigingen hebben de uitdaging om allemaal duurzaam naar het werk te komen aangegaan en tot een goed einde gebracht.

DUFFEL KIEST VOOR FIETSEN IN DE GEMEENTE

vriendvan.be

Duffel is ook trots op alle medewerkers die nu de fiets nemen in plaats van de dienstwagen.

Aandachtspunten

In een vestiging was één collega met de auto gekomen waardoor de uitdaging niet gehaald werd. Daarop is er ruzie ontstaan tussen enkele collega's. Dat was een zeer spijtig gevolg van onze actie.

Resultaten

Mobiliteit was meermaals het gespreksonderwerp tussen collega's. Tijdens de actieweek is op dinsdag (voor het gratis onderhoud van de fiets) alsook op donderdag (voor de uitdaging) het personeel (bijna) voltallig op een duurzame manier naar het werk gekomen.

Dienstverplaatsingen gebeuren nu vaker met de fiets i.p.v. met een dienstvoertuig.

Kostprijs

Elektrische fiets:	1.450 euro
Onderhoud fietsen:	675 euro
Traktaties:	133 euro
Opening trage weg:	157 euro

Contactpersoon

Ann Hamers, ann.hamers@duffel.be

ESSEN KIEST VOOR EEN MILIEU- VRIENDELIJK VOERTUIGENPARK

vriendvan.be

Met een elektrische wagen op groene stroom en een grondige analyse van het wagenpark zetten we bewust in op milieuvriendelijke voertuigen en alternatieve brandstoffen.

Doelstelling

De gemeente Essen wil haar voertuigenpark omvormen tot een milieuvriendelijk voertuigenpark. We maakten hiervoor in het verleden een inventaris op van de voertuigen. Hierna werd een actieplan voor inzet en vervangen van de gemeentelijke voertuigen opgemaakt. Bij aankoop houden we reeds geruime tijd rekening met de milieuaspecten van het voertuig (onder meer via de ecoscore). We kiezen nu ook voor alternatieve energiebronnen. Na een proefperiode van 18 maanden, waarbij de gemeente een elektrisch voertuig leasede van infrax, kochten we in 2014 een elektrische bestelwagen aan. Deze wagen wordt voornamelijk binnen de gemeente en buurgemeenten ingezet voor de administratieve diensten. Het jaar voordien investeerden we in een elektrische bakfiets, die we voltijds inzetten om zwerfvuil op te ruimen en afvalbakken in de gemeente te ledigen. Deze fiets legt ongeveer 5000 km per jaar af. De elektrische voertuigen laden we op met 100% groene stroom. Volgend jaar zal de energie voortkomen uit zonne-energie, opgewekt door PV-panelen die we laten plaatsen op de gemeentelijke loods. Voor 2015 wordt gekeken naar CNG als alternatieve brandstof voor de vrachtwagen die de feestmaterialen vervoert en voor de Handicar.

Samenwerking met

Via het project Proeftuin Vlaanderen kon de gemeente een elektrisch voertuig voor 18 maanden uittesten en achteraf aan restwaarde overnemen.

De gemeente is trots op het bewust inzetten van milieuvriendelijke voertuigen en alternatieve brandstoffen in haar werking.

In 2014 voerde de gemeente Essen deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

ESSEN KIEST VOOR EEN MILIEU- VRIENDELIJK VOERTUIGENPARK

vriendvan.be

Aandachtspunten

Er moet goed bekeken worden waar het elektrisch voertuig kan ingezet worden omwille van de beperkte actieradius. Er moet voldoende aandacht geschonken worden om iedereen vertrouwd te maken met het rijden met een elektrisch voertuig.

Resultaten

De gemeente moest een nieuw voertuig aankopen voor de administratieve diensten. Door een milieuvriendelijk voertuig aan te kopen wilden we de bijkomende uitstoot zoveel mogelijk beperken. Het ophalen van zwerfvuil en ledigen van de vuilbakjes gebeurde vroeger met een kleine bestelwagen op diesel en gebeurt nu volledig met de elektrische bakfiets.

Kostprijs

Door het leaseproject van infrax konden we het elektrisch voertuig overnemen aan de prijs van 4.628,25 euro inclusief btw.

Contactpersoon

Mieke Suykerbuyk, duurzaamheidsambtenaar, mieke.suykerbuyk@essen.be

GEEL KIEST VOOR EEN ENERGIE-EFFICIËNT ZWEMBAD

vriendvan.be

Door de glijbaan van het zwembad te isoleren, blijft de warmte beter binnen.

Doelstelling

Het zwembad van Geel had 3.500 euro bedrijfskosten wat overeenstemt met 2 % van het huidige energiebudget. Het doel van dit project is om die bedrijfskost te verminderen.

Samenwerking met Thomas More Hogeschool campus Geel (studie en metingen).

De stad is trots op de nominatie voor de ACE for energy award in de categorie Energy Smart Municipalities: <http://www.aceforenergy.eu/ace-awards/category-3-energy-smart-municipalities/> voorloper te zijn in een energiebewust patrimoniumbeheer

Aandachtspunten

De verschillende buissegmenten zijn door flenzen aan elkaar bevestigd. De bouten moeten toegankelijk blijven voor de jaarlijkse veiligheidsinspectie. Desondanks moeten de flenzen geïsoleerd worden om koudebruggen te voorkomen.

De isolatielaag verduistert de glijbaan. De glijbaan wordt daarom door LED-lampjes verlicht. Deze worden echter zelden gebruikt omdat door de minder goed geïsoleerde flenzen licht in de buis kan dringen.

Resultaten

In 2014 verbruikte het zwembad minder aardgas (gecorrigeerd aardgasverbruik) dan in het jaar voordien. Het minderverbruik is van dezelfde grootte van orde als de voorspelde besparing.

In 2014 voerde de stad Geel deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid.

Zo beperkt de stad haar eigen uitstoot.

Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

GEEL KIEST VOOR EEN ENERGIE-EFFICIËNT ZWEMBAD

vriendvan.be

In 2015 zal de Thomas More Hogeschool de exacte besparing berekenen aan de hand van debiet- en temperatuurmetingen.

Kostprijs

26.500 euro

Contactpersoon

Erwin Van Damme, 014 56 63 10, Erwin.van.damme@geel.be

GROBBENDONK Kiest voor MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Inzetten op veiligheid, energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot is haalbaar.

Doelstelling

Grobbendonk wenst een kwaliteitsvol openbaar verlichtingspark te realiseren dat ten dienste staat van de inwoners met aandacht voor de veiligheid van de inwoners én energie-efficiëntie.

Daarnaast wil Grobbendonk als duurzame gemeente haar broeikasgasuitstoot beperken. Een verantwoord gebruik van de openbare verlichting is hierbij noodzakelijk. De openbare verlichting zal daarom aangepast en efficiënter gemaakt worden.

Samenwerking met Eandis

De gemeente is trots op

Voortaan zullen in Grobbendonk en Bouwel 1170 straatlampen gedoofd worden tussen 23 en 6 uur. Deze aanpassingen werden uitgevoerd in oktober en november 2014. Voorafgaandelijk werd op het terrein nagegaan wat de mogelijkheden waren. Een deel van de lampen blijft nog steeds een hele nacht branden. Er werd ook rekening gehouden met het type bestemming en de verkeersveiligheid. De overschakeling beantwoordt aan de principes van rationeel energieverbruik en er blijft toch voldoende verlichting tegen een beheersbare kost. Het gemeentebestuur beperkt hierdoor haar CO₂-uitstoot.

In 2014 voerde de gemeente Grobbendonk deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

GROBBENDONK KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Aandachtspunten

Grobbendonk heeft verder gebouwd op het Masterplan Openbare Verlichting dat werd opgemaakt in samenwerking met Eandis. In de woonzones blijft normaal 1 paal op 3 branden. Daarnaast diende ook de verkeersveiligheid gegarandeerd te blijven. Zo laten we bv. extra lichtpunten branden aan vluchtheuvels, kruispunten en in gevaarlijke bochten.

Communicatie van het project is zeer belangrijk en dit hebben we dan ook uitvoerig gedaan. Zowel via de regionale televisie waarbij de burgemeester een interview gaf, maar ook in de kranten, op de website en in het infoblad 'De Groboscoop' zodat alle inwoners goed op de hoogte waren van de geplande aanpassingen.

Als er toch nog opmerkingen waren, werden deze ter plaatse nagekeken. En zo kon het zijn dat hier en daar toch een ander lichtpunt bleef branden of een knelpunt toch 's nachts verlicht moest blijven.

Resultaten

Deze maatregel biedt het voordeel dat het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting aanzienlijk daalt. Door de aanpassing realiseert de gemeente een besparing van 43,1% of 403951 KWh op het jaarverbruik van de openbare verlichting. Jaarlijks wordt meer dan 70.000 euro bespaard. Daarnaast verwachten we ook een daling in de onderhoudskosten. De uitgespaarde CO₂-uitstoot bedraagt 93,7 ton per jaar.

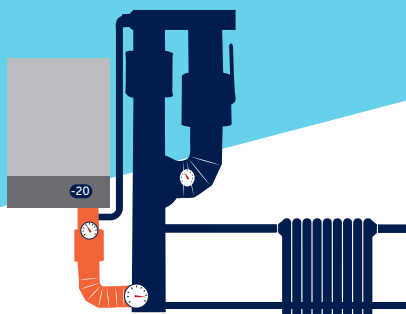
Kostprijs

Het gemeentebestuur heeft daarvoor ongeveer 35.000 euro geïnvesteerd. Gezien de jaarlijkse besparing van 70.000 euro heeft de maatregel zich al na een half jaar terugverdiend.

Contactpersoon

Anouk De Wit, anouk.de.wit@grobbendonk.be

HEIST-OP-DEN-BERG KIEST VOOR ENERGIE-EFFICIËNTE VERWARMING

vriendvan.be

De stookplaatsrenovatie van het politiekantoor is in 2014 succesvol uitgevoerd.

Doelstelling

Vernieuwen van de stookplaats in het politiekantoor.

Samenwerking met EANDIS

De gemeente is trots op

Het geïnstalleerde vermogen werd verlaagd van 2x128 kW tot 2x75 kW.

Resultaten

Door de uitgevoerde werken zou jaarlijks een besparing van 2.000 euro op de energiefactuur kunnen gerealiseerd worden.

Kostprijs

78.539,25 euro

Dit bedrag werd in de begroting ingeschreven. Na de werken wordt enkel de effectieve kost verrekend. Deze kost ligt waarschijnlijk lager.

Contactpersoon

Kristien Janssens, kja@heist-op-den-berg.be

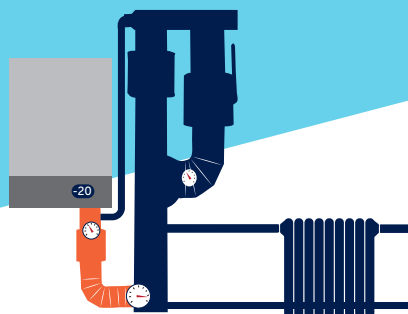

In 2014 voerde de gemeente Heist-op-den-Berg deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

HEIST-OP-DEN-BERG Kiest VOOR ENERGIE-EFFICIËNTE VERWARMING

vriendvan.be

VOOR

NA

HERENTHOUT KIEST VOOR WAGENS MET MINDER UITSTOOT

vriendvan.be

Door twee oude vervuilende dieselwagens te vervangen door bestelwagens op CNG (Compressed Natural Gas) wint het milieu.

Doelstelling

De gemeente engageerde zich om de CO₂-uitstoot op haar grondgebied te verminderen door de ondertekening van de campagne Klimaatneutrale Organisatie 20/20 én de Burgemeesterconvenant. Eén van de aspecten om dit te realiseren, is het organiseren van duurzame mobiliteit binnen de gemeente. De gemeente wil hierbij zelf het goede voorbeeld geven door verouderde, vervuilende voertuigen te vervangen door CNG-voertuigen (compressed natural gas). Deze actie heeft een positief effect op het milieu, zonder dat er aan comfort moet worden ingeboet.

Samenwerking met Iveka en Eandis

Zij organiseren ondersteuningsactiviteiten betreffende energiebesparing, (hernieuwbare) energie en energie-efficiëntie. In dit kader stimuleren en faciliteren ze het gebruik van duurzame voertuigen (duurzame mobiliteit) door lokale besturen, door zelf de aankoop van duurzame voertuigen te organiseren in opdracht van de gemeente.

De gemeente is trots op de bestelling van deze 2 CNG-voertuigen, omdat deze nieuwe voertuigen twee sterk verouderde en vervuilende dieselveertuigen vervangen, die bovendien die in slechte staat waren. Het gaat om een:

- Lichte bestelwagen, lange versie, op CNG met een CO₂-uitstoot lager dan 140 gr/kg.
- Lichte vrachtwagen: bestelwagen met enkele cabine en open laadruimte die achterwaarts kipt op CNG.

De bestelling werd eind 2014 geplaatst. De levering zelf gebeurt in de loop van 2015.

In 2014 voerde de gemeente Herenthout deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

HERENTHOUT KIEST VOOR WAGENS MET MINDER UITSTOOT

vriendvan.be

Aandachtspunten

Om te kunnen overschakelen op CNG-voertuigen moet er ook de mogelijkheid zijn om deze te vullen. Het aantal laadpunten voor CNG-voertuigen is beperkt. Door de aankoop van 2 CNG-voertuigen krijgt de gemeente gratis een eigen laadpunt dat hen over de streep trok om de aankoop te doen.

Resultaten

Een voertuig op aardgas stoot bijna geen fijnstofdeeltjes uit. Tegelijkertijd is de uitstoot van stikstofoxiden (NO_x) en koolwaterstof 50 tot 60% lager dan die van benzine en diesel. Een voertuig op aardgas produceert ongeveer 12% minder CO_2 dan diesel.

De aankoopprijs van deze voertuigen is iets hoger dan een klassiek voertuig. Deze meerkost verdient zichzelf echter terug, omdat aardgas tot 30% goedkoper is aan de pomp dan diesel.

Bovendien kan de gemeente genieten van enkele fiscale voordelen via de belasting op inverkeersstelling en via de jaarlijkse verkeersbelasting. De jaarlijkse verkeersbelasting wordt zowel berekend op het vermogen van de motor, uitgedrukt in fiscale paardenkracht (pk) of in kilowatt (kW), als op de CO_2 -uitstoot van het voertuig. De lage CO_2 -uitstoot van aardgas levert dus jaarlijkse een korting op.

Daarnaast biedt de Vlaamse overheid een fiscale korting voor de inschrijving van wagens op aardgas. Dit betekent dat de belasting op inverkeersstelling (BIV), die eenmalig verschuldigd is, lager is dan bij een gewoon voertuig op diesel of benzine.

Dankzij de aankoop van 2 voertuigen krijgt de gemeente bovendien een gratis slow fill installatie geleverd en geplaatst.

Kostprijs

De maximum aankoopprijs voor beide voertuigen bedraagt maximum 56.873,26 euro inclusief BTW. De aankoop zelf is nog niet helemaal afgerond, waardoor de prijs nog kan dalen.

De kostprijs naar verbruik zal lager zijn omdat aardgas tot 30% goedkoper is aan de pomp dan diesel.

Bovendien kan de gemeente genieten van enkele fiscale voordelen via de belasting op inverkeersstelling en via de jaarlijkse verkeersbelasting.

Dankzij de aankoop van 2 voertuigen krijgt de gemeente bovendien een gratis slow fill installatie geleverd en geplaatst.

Contactpersoon

Chris De Winter, 014 50 78 58 of chris.dewinter@herenthout.be

HOOGSTRATEN KIEST VOOR FIETSEN IN DE GEMEENTE

De stad stimuleerde eigen personeel, personeel van bedrijven en leerkrachten en leerlingen om in de week van de mobiliteit met de fiets naar het werk te gaan.

Doelstelling

Eigen personeelsleden aanmoedigen om de auto aan de kant te laten staan voor naar het werk te rijden. De lokale economie in Hoogstraten aansporen om hetzelfde te doen. Voor de eigen personeelsleden werd een ludieke beloning voorzien, bovenop de aantrekkelijke fietspremie. Onder de deelnemende bedrijven werd een muzikaal optreden geloot van een Hoogstraatse band. De Hoogstraatse scholen namen ook deel, leerkrachten en leerlingen kwamen met de fiets.

Samenwerking met Netwerk duurzame mobiliteit

De stad is trots op het enthousiasme van de deelnemende personeelsleden en bedrijven.

Aandachtspunten

De resultaten beter in de kijker zetten.

Resultaten

Niet berekend

Kostprijs

900 euro

Contactpersoon

Judith Schrijvers, judith.schrijvers@hoogstraten.be

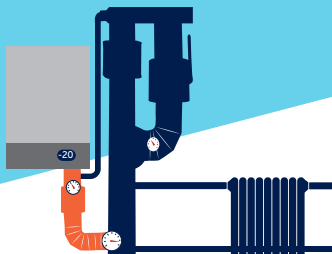

In 2014 voerde de stad Hoogstraten deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de stad haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

HOVE KIEST VOOR ENERGIE-EFFICIËNTE VERWARMING

vriendvan.be

De stookplaatsrenovatie van de gemeentelijke lagere school A. Rodebach is in 2014 succesvol uitgevoerd.

Doelstelling

In de loop van 2014 werd de stookplaats van de gemeentelijke lagere school gerenoveerd. De regeling van de verwarmingskringen werd bestudeerd en aangepast en de inefficiënte ketels werden vervangen door moderne en efficiënte modellen.

Samenwerking met Eandis

Resultaten

Volgens de berekeningen zal er door het verminderde energieverbruik jaarlijks 15.150 euro bespaard worden en zal er jaarlijks 303.000 kWh bespaard worden. Een jaarlijkse besparing van 50 ton CO₂-uitstoot.

Kostprijs

Ca. 150.000 euro investeringskost

Contactpersoon

Els Lauwers (duurzaamheidsambtenaar, els.lauwers@hove.be) en Joos Gysen (hoofd technische dienst, joos.gysen@hove.be)

In 2014 voerde de gemeente Hove deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

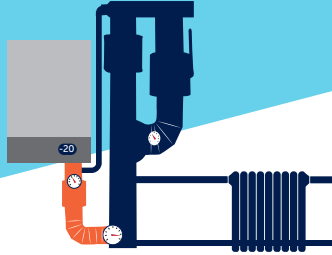
Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

HOVE Kiest voor ENERGIE-EFFICIËNTE VERWARMING

vriendvan.be

HULSHOUT KIEST VOOR EEN DUURZAME BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG

vriendvan.be

Het nieuwe gebouw van de buitenschoolse opvang beschikt over energiezuinige materialen en technieken. De regeling van de installaties en technieken wordt nauwgezet opgevolgd.

Doelstelling

De gemeentelijke buitenschoolse kinderopvang in deelgemeente Westmeerbeek is momenteel ondergebracht in een verouderd gebouw dat niet voldoet aan de huidige normen met betrekking tot energieprestatie en binnenklimaat. Daarom werd gezocht naar een locatie om een nieuwbouwproject te realiseren. Deze werd gevonden ter hoogte van de Mgr. Raeymaekersstraat in Westmeerbeek.

Er werd getracht een creatief ontwerp uit te werken met voldoende oog voor rationeel energiegebruik. En dit zowel met betrekking tot de verwarming van de gebouwen, de ventilatie, het sanitair warm water als met betrekking tot de elektriciteit. In het bestek voor de overheidsopdracht voor het oprichten van de buitenschoolse kinderopvang in Westmeerbeek werden dan ook al verschillende aanbevelingen opgenomen met betrekking tot rationeel energieverbruik.

Samenwerking met

Het project werd gedragen door de dienst infrastructuur van de gemeente Hulshout en het definitief ontwerp werd opgemaakt in samenspraak met de medewerkers van de buitenschoolse kinderopvang zodat het ontwerp kon worden aangepast aan de noden van de gebruikers van het gebouw.

De gemeente is trots op

De werkzaamheden werden gestart in maart 2014 en het is de bedoeling om de gebouwen in gebruik te nemen tijdens de paasvakantie van 2015. Bij de realisatie van het project werd gebruik gemaakt van materialen en systemen om het energieverbruik te beperken en om oververhitting tijdens de zomermaanden te vermijden. De reacties op het gerealiseerde ontwerp zijn uiterst positief en de gemeente Hulshout is er dan ook trots op dat een zowel een energiezuinig als een mooi project zal gerealiseerd worden waarbij bovendien voldoende rekening werd gehouden met de noden van de gebruikers van de gebouwen.

Hulshout
aan de Nete

In 2014 voerde de gemeente Hulshout deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

**Provincie
Antwerpen**

HULSHOUT KIEST VOOR EEN DUURZAME BUITENSCHOOLSE KINDEROPVANG

vriendvan.be

Aandachtspunten

Hoewel het gebouw is uitgerust met allerlei technieken om energie te besparen, is het ook belangrijk dat deze technieken goed gebruikt worden en goed afgeregeld worden. Zo dient het verwarmingssysteem goed te worden afgesteld zodat het handmatig afregelen ervan niet meer nodig. Ook de verlichting met bewegings- en afwezigheidsdetectoren dient goed te worden afgesteld, evenals de voorziene buitenzonwering.

Het is ook zeer belangrijk om de gebruikers van het gebouw te sensibiliseren met betrekking tot rationeel energiegebruik. Hoewel het gebouw is uitgerust met een goed geïsoleerde gebouwschil en met allerlei technieken om energie te besparen, is het toch nog zeer belangrijk dat ook de gebruikers van het gebouw voldoende oog hebben voor rationeel energiegebruik.

Resultaten

De nieuw gerealiseerde kinderopvang zal pas in gebruik worden genomen tijdens de paasvakantie van 2015, dus er kan nog geen inschatting worden gemaakt van het reële energieverbruik. Vermoedelijk zal in de nieuwe gebouwen wel een pak minder energie verbruikt worden dan in het gebouw waar nu de gemeentelijke buitenschoolse kinderopvang is ondergebracht. Het oude gebouw is immers niet voldoende geïsoleerd en nog uitgerust met enkele beglazing.

Er wordt een energieboekhouding bijgehouden voor de verschillende gemeentelijke gebouwen, wat ook zal gebeuren voor het nieuw gerealiseerde gebouw. Op die manier kan het energieverbruik op regelmatige basis geëvalueerd worden en kunnen eventueel nog bijstellingen gebeuren die kunnen leiden tot een lagere CO₂-uitstoot.

Kostprijs

De kostprijs van het project zal ongeveer 893.113,05 euro bedragen wanneer dit afgerond is.

Contactpersoon

Ivy Korthout, ivy.korthout@hulshout.be

KASTERLEE KIEST VOOR KLIMAATNEUTRALE VERWARMING OP LOKALE BIOMASSA

vriendvan.be

De installatie in de werkhal van de technische dienst, de brandweerkazerne en de lokalen Rode Kruis werkt op houtsnippers afkomstig van werken op het openbaar domein.

Doelstelling

Gebruik van lokaal geproduceerde, CO₂-neutrale en hernieuwbare brandstof: energetische valorisatie van houtsnippers.

De gemeente is trots op

De gebruikte houtsnippers zijn afkomstig van werken op het openbaar domein: het onderhoud van kleine landschapselementen, van bos- en natuurbeheerwerken, van het snoeien van bomen en van korte omloophout. M.a.w. er wordt gebruik gemaakt van lokaal geproduceerde energie. De houtsnippers worden op natuurlijke wijze gedroogd onder een afdak.

Aandachtspunten

Het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) begeleidde de aanplant van korte omloophout op braakliggend terrein van de gemeente. Korte omloophout is een landbouwgewas bestaande uit een dichte aanplant van snelgroeiende bomensoorten. Eenmaal geplant kan je elke 2 à 4 jaar oogsten. De struiken schieten terug uit en de oogst kan tot 7 maal herhaald worden vooraleer een heraanplant noodzakelijk is. INBO zoekt via gerichte selectie en veredeling de meest geschikte bomen, m.a.w. bomen met een hoge opbrengst en een uitstekende hergroei. Zij begeleidt de gemeente in dit project.

De houtsnippers afkomstig van dit korte omloophout worden aangewend als brandstof voor de verwarming van het nieuwe gebouw.

Een extra brander op aardgas is aanwezig voor het opvangen van pieken of storingen.

In 2014 voerde de gemeente Kasterlee deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot.

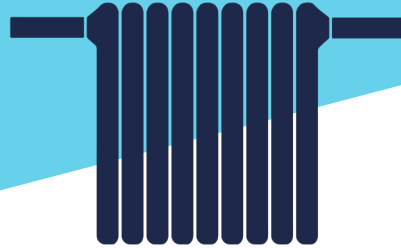
Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

KASTERLEE KIEST VOOR KLIMAATNEUTRALE VERWARMING OP LOKALE BIOMASSA

vriendvan.be

Resultaten

De verwarmingsketel is in gebruik van begin februari 2014. Op 10,5 maanden heeft de ketel 124.948 kWh geproduceerd. Dit komt overeen met 11.358,91 m³ aardgas:
Dit is een besparing van 7.497 euro en vermijdt 20 ton CO₂- uitstoot.

Kostprijs

excl. BTW

Houthakselketel: 37.000,84 euro

Buffervat 2200 l: 7.122,80 euro

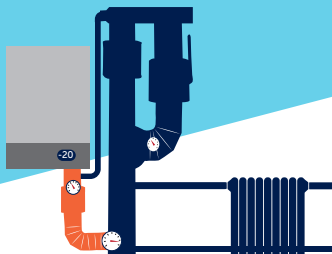
Voor de plaatsing van de installatie zijn een aantal bouwkundige aanpassingen vereist.

Contactpersoon

Ann Van Ballaer, ann.van.ballaer@kasterlee.be

LAAKDAL KIEST VOOR ENERGIEMAATREGELEN IN DE GEMEENTESCHOLEN

vriendvan.be

Door in te zetten op energiezuinige verwarming en verlichting met bewegingsdetectie besparen de scholen heel wat energie.

Doelstelling

Het energieverbruik in de gemeentescholen verminderen door:

- Het vervangen van een elektrische boiler door een energiezuiniger model in GBS Eindhout;
- De verlichting in de gangen, toiletten en kleedkamers te voorzien van bewegingsdetectie in beide gemeentescholen;

Samenwerking met

Infracx voerde een ESCO-studie uit van De Schans. De werken in beide scholen werden in eigen beheer uitgevoerd.

De gemeente is trots op de gerealiseerde besparing.

Aandachtspunten

Een goede afregeling van de verwarmingsinstallatie die aangepast is aan de schooluren en de -vakanties kan veel onnodig energieverlies voorkomen. In 2015 zal ook de afregeling van de verwarmingsinstallatie van GBS Eindhout nagekeken worden.

In 2014 voerde de gemeente Laakdal deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

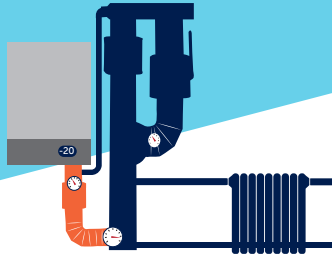
Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

**Provincie
Antwerpen**

LAAKDAL KIEST VOOR ENERGIEMAATREGELEN IN DE GEMEENTESCHOLEN

vriendvan.be

Resultaten

Het is moeilijk om de exacte besparing van deze maatregelen te filteren uit de totale verbruiksgegevens. Het gas- en elektriciteitsverbruik zijn immers ook afhankelijk van weersomstandigheden, het gedrag van de gebruikers,...

Kostprijs

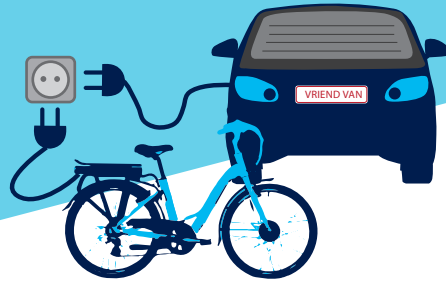
- Bewegingsdetectie: 2.290 euro (excl. werkuren)
- Energiezuinige boiler: 590 euro (excl. werkuren)

Contactpersoon

Evelyn Celis, evelyn.celis@laakdal.be

MECHELEN KIEST VOOR ELEKTRISCHE WAGENS OP 100% GROENE STROOM

vriendvan.be

De 18 nieuwe elektrische wagens worden rechtstreeks opgeladen met stroom opgewekt door fotovoltaïsche cellen op de stadsmagazijnen.

Doelstelling

• Konvooi van Onderhoud Openbaar Domein

Een aantal toestellen werd vervangen, extra aangekocht of verdwenen uit de vloot. Na een jaar vol aanpassingen, was het hoog tijd om de voertuigen voor te stellen aan de Mechelaars. "Het is soms moeilijk voor mensen om een overzicht te hebben van de manieren waarop de stad het onderhoud voorziet. Daarom dat we alle toestellen even op een rij zetten. Het is natuurlijk mooi meegenomen voor kinderen om even in een 15 ton zware bandenkraan te zitten, of de veegmachines langs de binnenkant te bekijken", zegt schepen De Nijn.

• Milieubewust

De nieuwe toestellen zijn bewust gekozen omwille van hun verminderd gebruik. "Als stad willen wij natuurlijk bijdragen aan een kleinere ecologische voetafdruk", weet schepen De Nijn.

Nieuw aangekochte wagens rijden op diesel en voor de binnenstad koos men voor elektrische wagens. Door de CO₂-uitstoot te verlagen, zullen de historische gebouwen in de binnenstad minder vervuiling oplopen.

Ook op gebied van onkruidbestrijding werd rekening gehouden met het milieu. De stad zet met haar onkruidreductieplan in op het onderhouden van het openbaar domein zonder het gebruik van pesticiden. Twee en op termijn zes wagens rijden rond om met heet water het onkruid te lijf te gaan.

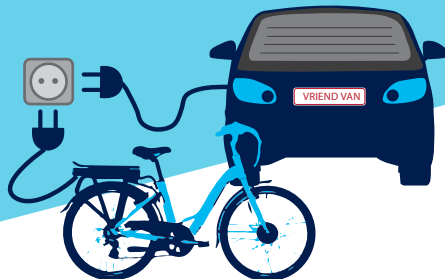

In 2014 voerde de stad Mechelen deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de stad haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

MECHELEN KIEST VOOR ELEKTRISCHE WAGENS OP 100% GROENE STROOM

vriendvan.be

De stad is trots op

De elektrische wagens zijn ideaal voor de binnenstad. De ploegen zijn mobieler omdat iedere wagen een eigen laadbak heeft. Op die manier hoeft er geen grote bestelwagen door de stad te rijden om verzameld groenafval op te pikken. Het vervangen van de grotere wagens brengt ook nog eens mee dat de stadsvoertuigen voor minder verkeershinder zorgen.

De elektrische wagens worden met 100% groene stroom opgeladen onder andere via de fotovoltaïsche panelen op de stadsmagazijnen.

Resultaten

Uiteraard zal de CO₂-uitstoot van het wagenpark dalen met het gebruik van deze elektrische voertuigen.

Kostprijs

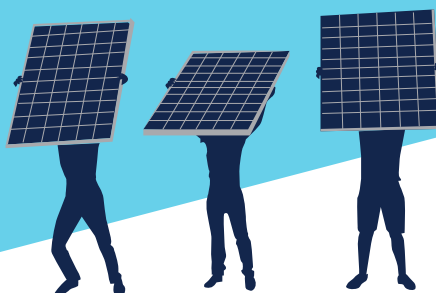
Het totale raamcontract voor de vernieuwing van het wagenpark was 8 miljoen euro.

Contactpersoon

Patrick Zeeuws, 015 56 99 00, 0475 75 36 91, patrick.zeeuws@mechelen.be

MERKSPLAS KIEST VOOR ZONNEPANELEN

vriendvan.be

Door te investeren in groene energie wordt meer dan 150 ton CO₂-uitstoot voorkomen.

Doelstelling

Investeren in groene energie.

Samenwerking met EBEM, Elektriciteitsbedrijf Merksplas.

De gemeente is trots op de oprichting van EBEM, energieleverancier elektriciteit en aardgas, na de vrijmaking van de energiemarkt – met de gemeente als enige aandeelhouder.

Verder is de gemeente trots op het feit dat EBEM niet afhangt van gevestigde producenten, maar totaal onafhankelijk energie kan aanbieden en sinds 1 maart 2008 enkel nog 100 % groene stroom levert.

Aandachtspunten

Voorsprong op Kyoto.

De milieubalans als stroomproducent is zeer positief:

- EBEM verbruikt geen aardolie of andere niet hernieuwbare grondstoffen,
- de productie wijze van EBEM voorkomt de uitstoot van meer dan 975 ton CO₂ per jaar.

In 2014 voerde de gemeente Merksplas deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

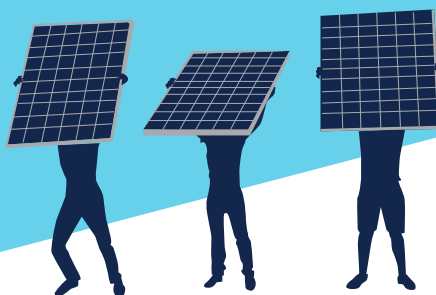
Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

MERKSPLAS KIEST VOOR ZONNEPANELEN

vriendvan.be

Resultaten

- Besparing sportcentrum 't Hofeind:
11.000 euro / jaar – 131 ton CO₂/jaar
- Besparing sportcentrum QworzÓ, gemeenteschool:
4.000 euro / jaar – 27,16 ton CO₂/jaar

Kostprijs

249.750 euro

Contactpersoon

Karen Sterkens, milieudienst, karen.sterkens@merksplas.be

Adri Jansen, Technical Account Manager EBEM, adri.jansen@merksplas.be

MORTSEL KIEST VOOR ELEKTRISCHE WAGENS OP 100% GROENE STROOM

vriendvan.be

Een voordeel voor de luchtkwaliteit in het stadscentrum en vermindering van de CO₂-uitstoot.

Doelstelling

Inzetten op duurzame mobiliteit bij dienstverplaatsingen en meteen inwoners en werknemers warm maken voor duurzame mobiliteit en groene stroom. De belettering op de wagen geeft aan dat de wagen elektrisch rijdt, meer bepaald op 100% groene stroom.

Samenwerking met

Verschillende stedelijke diensten maken gebruik van de elektrische voertuigen (wagens en fietsen). De Vlaamse overheid gaf subsidie.

De stad is trots op

De elektrische wagen voor de dienst grondgebiedszaken (technische dienst) was niet het eerste elektrische voertuig aangekocht door de stad. Vroeger werden al 4 elektrische dienstfietsen gekocht en een elektrische bestelwagen voor de bodedienst.

Bovendien rijden deze op 100% groene stroom.

De elektrische voertuigen worden door de werknemers zeer positief geëvalueerd.

Aandachtspunten

Het informeren en opleiden van werknemers en een laadpunt voorzien.

In 2014 voerde de stad Mortsel deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de stad haar eigen uitstoot.

Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

MORTSEL KIEST VOOR ELEKTRISCHE WAGENS OP 100% GROENE STROOM

vriendvan.be

Resultaten

Werknemers van de dienst grondgebiedszaken zijn vaak onderweg, doen korte afstanden, aan een beperkte snelheid (zones max. 30, 50 of 70 km/uur in Mortsels), en moeten veelvuldig starten en stoppen. Ze maakten hiervoor vroeger gebruik van twee klassieke wagens. Vanuit mobiliteits- en milieuperspectief was dit niet ideaal.

Daarom werd beslist deze wagens te vervangen door een elektrische wagen. In een stadsomgeving bieden elektrische voertuigen vanuit milieuoogpunt een interessant alternatief ten opzichte van voertuigen met verbrandingsmotor, omdat zij geen CO₂, NO_x, roetdeeltjes,... uitstoten bij gebruik, en bovendien weinig lawaai maken.

De elektriciteit die wordt verbruikt veroorzaakt 3 tot 4 keer minder CO₂-uitstoot dan de properste verbrandingsmotoren, en bijna geen CO₂ wanneer hij wordt opgeladen met groene stroom. Stad Mortsels gebruikt 100% groene stroom.

Kostprijs

Aankoop elektrische wagen: 28.556 euro (waarvan 5.400 euro subsidie van de Vlaamse overheid via de samenwerkingsovereenkomst milieu)

Huur batterij: 88 euro per maand.

Contactpersoon

Aagje Geerardyn, milieu@mortsels.be, 03 444 18 41 of 03 444 18 43

OLEN KIEST VOOR GROENBUFFERS

vriendvan.be

In het Olen Broek is een bufferstrook met bomen aangeplant.

Doelstelling

Realiseren visuele buffer tussen natuurgebied Olen Broek en aanpalend agrarisch gebied.

Creëren van bijkomende waterbuffer en zorgen voor meer water in Olen Broek en minder in het agrarisch gebied.

Betrekken kinderen bij natuuracties.

Samenwerking met Agentschap Natuur en Bos, Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete, Natuurpunt, Umicore en school Toermalijn.

De gemeente is trots op de goede samenwerking tussen de verschillende partijen en het enthousiasme van iedereen die aan de actie heeft deelgenomen.

Aandachtspunten

Communicatie over en omkadering van de actie is belangrijk.

In 2014 voerde de gemeente Olen deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot.

Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

OLEN KIEST VOOR GROENBUFFERS

vriendvan.be

Resultaten

Aangeplante boompjes zorgen voor opname CO₂
Sensibilisatie en betrokkenheid kinderen!

Kostprijs

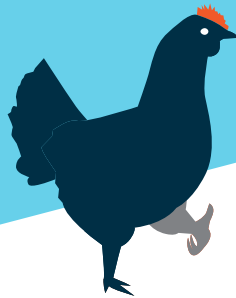
315,00 euro

Contactpersoon

Daisy Colsoul

OUD-TURNHOUT KIEST VOOR KRINGLOOPTUINIERN

vriendvan.be

Door thuis en op het werk te composteren en de cyclus van het kringlooptuinieren rond te maken, vermindert de afvalberg.

Doelstelling

Verminderen van de afvalberg door het GFT thuis te composteren en de cyclus van het kringlooptuinieren rond te maken.

Samenwerking met Vlaco.

De gemeente is trots op de demoplaats van de kringloopkrachten, waar alle aspecten van het kringlooptuinieren aan bod komen. Composteren, houden van kippen, vlechten, mulchen,... In de scholen is schoolcomposteren ingevoerd waardoor zij geen GFT-afval meer maken. Ook het jeugdcentrum composteert of verwerkt zijn GFT met kippen. En het snoeihout van de gemeente wordt verhakseld en gebruikt in het groenbeheer of op de Finse Looppiste.

Aandachtspunten

Een bereidwillige ploeg van kringloopkrachten die het onderhoud van de demoplaats voor hun rekening nemen.

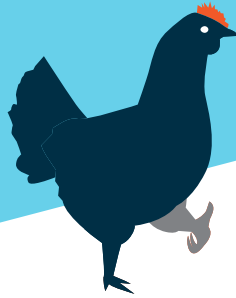

In 2014 voerde de gemeente Oud-Turnhout deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

oud-TURNHOUT Kiest voor Kringlooptuinieren

vriendvan.be

Resultaten

Minder ophaling GFT door IOK. Minder uitstoot van de ophaalwagens.

Kostprijs

Wat zakken kippenvoer en wat materiaal om de demoplaats netjes te houden. Jaarlijks +/- 200 euro

Contactpersoon

Miraise Peeters, miraise.peeters@oud-turnhout.be

PUTTE KIEST VOOR DAKISOLATIE

vriendvan.be

De gemeente isoleert het dak van het gemeenschapscentrum Klein Boom

Doelstelling

Isoleren van het dak van het GC Klein Boom. Er werd 200 m² van het dak vernieuwd. Daarbij werd het dak geïsoleerd met PUR isolatie van 8 cm.

Samenwerking met de dienst gebouwen.

De gemeente is trots op de energiebesparing die wordt gerealiseerd.

Contactpersoon

Joke Eeckhout, milieudienst@putte.be

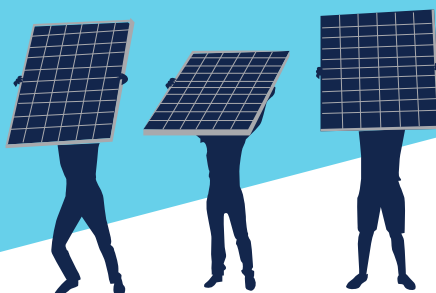
In 2014 voerde de gemeente Putte deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

RANST KIEST VOOR ZONNEPANELEN

vriendvan.be

Fotovoltaïsche panelen zijn geplaatst op het dak van GC Den Boomgaard

Doelstelling

Voorzien in een deel van onze eigen energie.

Samenwerking met Eandis

De gemeente is trots op

De gemeente wil hierin een voorbeeld zijn en aan zijn burgers voorbeelden laten zien van hoe je in je eigen energie kan voorzien door bv. zonnepanelen, een zonneboiler,...

Resultaten

Onze energiefactuur daalt doordat de installatie ongeveer 12.000 kWh op jaarbasis oplevert. Onze CO₂-uitstoot neemt af.

Kostprijs

1 installatie heeft een kostprijs van +/- 25.000 euro incl. BTW, ondertussen heeft onze gemeente reeds 3 installaties.

Contactpersoon

Leen Bouwen, duurzaamheidsambtenaar, leen.bouwen@ranst.be

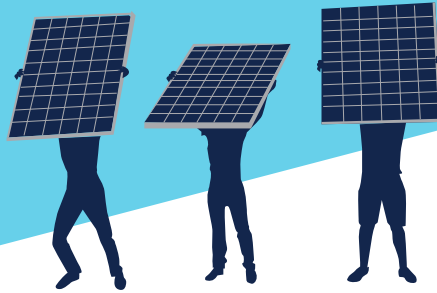
In 2014 voerde de gemeente Ranst deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

RANST KIEST VOOR ZONNEPANELEN

vriendvan.be

RIJKEVORSEL KIEST VOOR ZUINIG RIJDEN

vriendvan.be

Het gemeentepersoneel leerde met de tips van ecodriving om het brandstofverbruik en de uitstoot van de wagens te verminderen.

Doelstelling

Het brandstofverbruik van de gemeentelijke voertuigen verlagen. Gemeentepersoneel sensibiliseren over het verminderd verbruik bij ecodriving zowel privé als tijdens werkuren.

Samenwerking met Ecolife vzw

De gemeente is trots op het grote aantal deelnemers (48) die aan de cursus hebben deelgenomen. In het verleden namen ook al 12 personeelsleden deel aan dezelfde cursus. Op die manier heeft ongeveer 60% van alle personeelsleden deze cursus gevolgd!

Resultaten

Door de tips van ecodriving toe te passen kan al gauw 10 tot 30% bespaard worden op het brandstofverbruik. Als we uitgaan van 15% besparing, betekent dat enkel voor de voertuigen in eigendom van de gemeente Rijkevorsel een besparing van 6.600 liter diesel of 18 ton CO₂. Financieel betekent dit een besparing van zo'n 9.000 euro per jaar.

Kostprijs

2.197,36 euro

Contactpersoon

Gert Druyts, gert.druyts@iok.be

In 2014 voerde de gemeente Rijkevorsel deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

RIJKEVORSEL KIEST VOOR ZUINIG RIJDEN

vriendvan.be

SCHELLE KIEST VOOR EEN DUURZAME SCHOOL

vriendvan.be

Basisschool De Klim straalt als nieuw met een dak vol fotovoltaïsche panelen, superisolerend glas, nieuwe centrale verwarming, ...

Doelstelling

In verschillende fasen beoogt de gemeente Schelle een duurzame en energiezuinige renovatie van de gemeentelijke basisschool De Klim. Op de gehele dakoppervlakte werden zonnepanelen geplaatst met een oppervlakte van +/- 400m² en een totaal vermogen van 55,2 kilowattpiek (kWp). Alle ramen en het buitenschrijnwerk werden vervangen door driedubbele super-isolerende beglazing met geïsoleerd buitenschrijnwerk. De verwarming van de gemeenteschool onderging een overschakeling van elektriciteit naar aardgas met de installatie van een hoogrendementsstelsel op aardgas met een volledig nieuwe centrale verwarming. Tevens werd de school voorzien van een eigen schoolmoestuin met bijhorend kippenhok. Ook werd een hemelwaterput van 60.000 liter aangelegd voor hemelwaterrecuperatie. De voorbije jaren werden ook zonnepanelen geplaatst op het gemeentehuis, de buitenschoolse kinderopvang de Schellebel, de gemeentelijke werkplaatsen, het mortuarium en de gemeentelijke sporthal Scherpenstein. De gemeente heeft ook een lening van 100.000 euro voorzien voor twee Schelse sportclubs die op hun gebouwen zonnepanelen plaatsten. Binnenkort worden tevens zonnepanelen geplaatst op een nieuwbouw van assistentiewoningen (totaal vermogen van 75 kWp). Op deze manier wil de gemeente Schelle de uitstoot van broeikasgassen reduceren, een duurzame(re) en energiezuinige(re) schoolomgeving creëren en de Schelse inwoners inspireren over duurzame (bouw-)oplossingen met respect voor het leefmilieu.

Samenwerking met AGIOn (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) en Eandis.

Schelle
dorp met vaart

In 2014 voerde de gemeente Schelle deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

 **Provincie
Antwerpen**

SCHELLE KIEST VOOR EEN DUURZAME SCHOOL

vriendvan.be

De gemeente is trots op de positieve effecten van deze investeringen op korte en langere termijn. Op deze manier kan de gemeente het goede voorbeeld geven en een inspiratiebron zijn voor energiebewuste inwoners. Tevens zorgen deze renovaties voor een significante verlaging van de CO₂-uitstoot in Schelle en van de energiefacturen.

Aandachtspunten

In de loop van 2015 zullen nog bijkomende energiebesparende maatregelen uitgewerkt worden in de gemeentelijke basisschool. De volledige buitengevel zal op een duurzame manier geïsoleerd worden. Bovendien wordt de volledige verlichting doorgelicht en hernieuwd. Ook de andere gemeentelijke gebouwen zullen verder op een duurzame manier gerenoveerd worden.

Resultaten

Een combinatie van alle uitgevoerde maatregelen heeft al geleid tot een vermindering in elektriciteitsverbruik van meer dan 60% en een significante daling van het gasverbruik in de gemeentelijke basisschool. Zo wordt een drastische vermindering van de CO₂-uitstoot en de energiefacturen van de gemeentelijke basisschool gerealiseerd.

Kostprijs

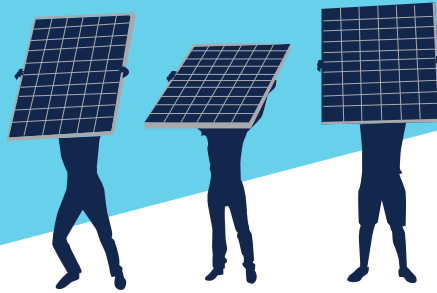
De totaalprijs van alle tot dusver uitgevoerde renovatiewerken bedraagt meer dan 1,1 miljoen euro. Voor de toekomstige renovatiewerken, waaronder de totale isolatie van het schoolgebouw, is bijkomend meer dan 1 miljoen euro voorzien.

Contactpersoon

Burgemeester Rob Mennes, Schepen van Openbare Werken Gilbert Van de Vreken, Gebouwbeheerder Peter Gys en Milieuambtenaar Wim Verlinden; wim.verlinden@schelle.be

SCHOTEN KIEST VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE

Al jaren kiest Schoten voor fotovoltaïsche panelen, zonneboilers en windenergie voor zowel de gemeente als de inwoners. In 2014 werd een nieuwe fotovoltaïsche installatie op het politiekantoor geplaatst.

Doelstelling

Verhogen energieopwekking uit hernieuwbare energie.

Samenwerking met de politie.

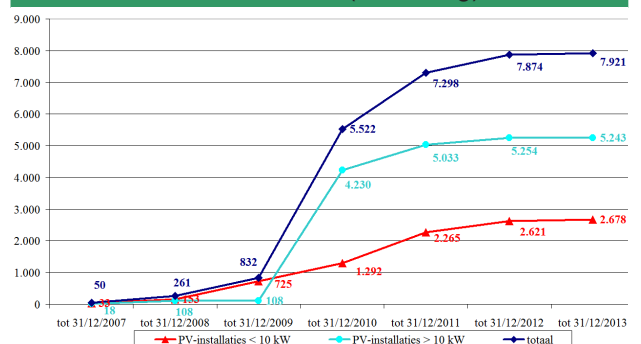
De gemeente is trots op

In Schoten is reeds een aanzienlijk vermogen aan zonne-energie geïnstalleerd. Begin 2014 klokten we af op 7.921 kWp (kilowattpiek), wat toch overeenkomt met het jaarverbruik aan elektriciteit van een 2.000-tal gezinnen!

Onze gemeente heeft van 2008 tot en met 2011 meer dan 280 subsidiedossiers ontvangen, op zich al goed voor 1.000 kWp geplaatste hernieuwbare energie bij inwoners. Daarnaast investeert de gemeente zelf in hernieuwbare energie: zo is er bijvoorbeeld de gemeentelijke participatie op de SOLAR Tunnel van de HST (+ 3.800 kWp), zonnepanelen op het rusthuis en administratief gebouw van het OCMW (47 kWp) en de sporthal Vordenstein (85 kWp). In 2014 was het de beurt aan een installatie op het politiegebouw.

In 2014 werd tevens gewerkt aan de toewijzing van twee kleine fotovoltaïsche installaties (< 10 kWp) op

Geïnstalleerd PV-vermogen in kWp in Schoten (bron: vreg)

gemeente **Schoten**

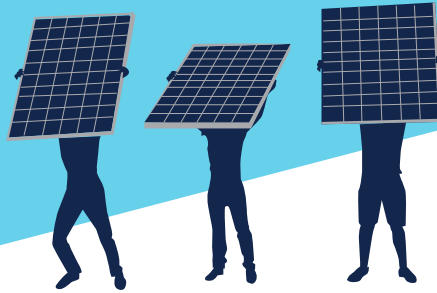

In 2014 voerde de gemeente Schoten deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

SCHOTEN KIEST VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE

gemeentelijke gebouwen (milieudienst en brandweer). Deze zullen in het voorjaar van 2015 geplaatst worden.

Ook in de toepassing van zonne-energie voor de opwarming van sanitair water wordt geïnvesteerd. Zo werd reeds een zonneboiler op een gemeentelijke sporthal en een lokaal dienstencentrum geplaatst. In 2014 werd daar nog een zonneboiler op de brandweerkazerne aan toegevoegd.

Tot slot werd in 2014 de opdracht voor de plaatsing van drie windturbines naast het Albertkanaal toegewezen. Een belangrijke voorwaarde bij de toewijzing was het participatie aspect. Elke Schotenaar zal de mogelijkheid hebben om één of meerdere aandelen te verwerven.

We hopen alvast met onze eigen projecten en de organisatie van sensibiliserende en informerende activiteiten ook de Schotenaar te stimuleren in hernieuwbare energie te investeren. Dat dit werkt blijkt alvast uit de cijfers van het geïnstalleerd PV-vermogen en de meer dan 130 uitgekeerde subsidies voor de plaatsing van een zonneboiler. De twee infoavonden die in het najaar van 2014 werden georganiseerd (en druk bijgewoond) in het kader van de provinciale samenaankoop 'zonnepanelen', stimuleerden alvast meer dan 191 Schotense gezinnen om zich in te schrijven! Hoeveel gezinnen hiervan effectief zelf over zijn gegaan tot plaatsing van een fotovoltaïsche installatie is op dit moment nog niet geweten.

Aandachtspunten

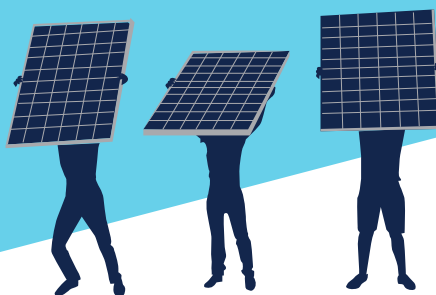
Investeren in hernieuwbare energie is noodzakelijk en zinvol. Belangrijk blijft natuurlijk dat we eveneens het gemeentelijk patrimonium zo energiezuinig mogelijk trachten te beheren! Dit blijft het basisbeginsel en het overgrote deel van het investeringsbudget gaat dan ook naar renovatieprojecten.

Resultaten

Installatie op het politiekantoor van 57,6 kWp in juni 2014.

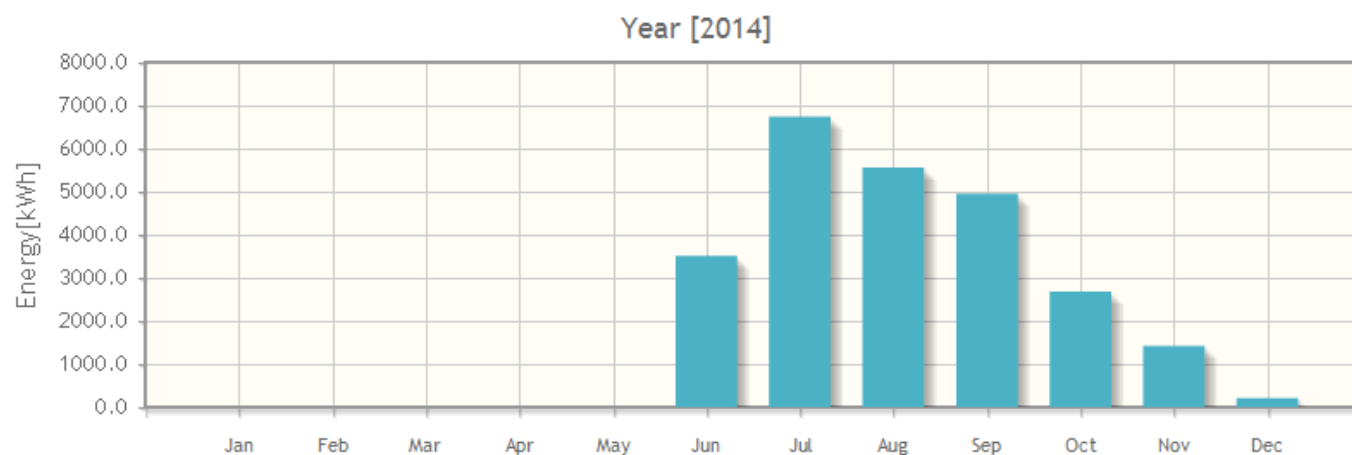
Opgewekte hoeveelheid stroom tot begin december (6-tal maanden): +/- 26.000 kWh met een verminderde CO₂-uitstoot van +/- 19,5 ton tot gevolg.

SCHOTEN KIEST VOOR HERNIEUWBARE ENERGIE

vriendvan.be

Overzicht opgewekte hoeveelheid stroom (18 juni tot begin december 2014)

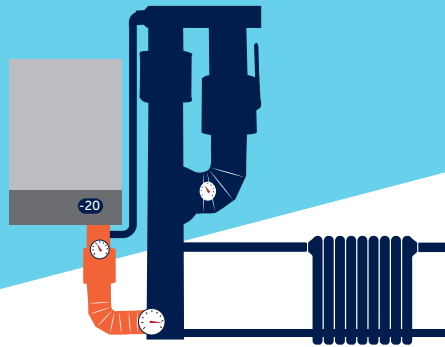
Kostprijs

+/- 88.000 euro (exclusief BTW)

Contactpersoon

Katty Michielsen, duurzaamheidsambtenaar, katty.michielsen@schoten.be

SINT-AMANDS KIEST VOOR ZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

Het gebouw De Nestel is verantwoordelijk voor 6% van de broeikasgasuitstoot van alle stookinstallaties van de gemeente. Deze installatie zuiniger maken heeft een grote impact op het verbruik van de gemeente.

Doelstelling

De Nestel (hoofdgebouw) is verantwoordelijk voor 6 % van de broeikasgasuitstoot via de stookinstallaties (Cf. broeikasgasinventaris 2012). Met dit administratief gebouw (bijgebouw) werd in onze broeikasgasinventaris echter nog geen rekening gehouden, aangezien dit dan nog niet aangekocht was door de gemeente. Aangezien dit gebouw, bijna onmiddellijk in gebruik genomen werd om de academie in onder te brengen, werd al snel duidelijk dat de verwarmingsketels aan vervanging toe waren. Onze doelstelling is om voor dit gebouw, evenals voor het hoofdgebouw, dat binnenkort wordt gerenoveerd, zoveel mogelijk in te zetten op energiezuinige verwarming om zo de broeikasgasuitstoot aanzienlijk te verminderen.

Resultaten

Aangezien de installatie pas begin dit jaar is uitgevoerd en er nog geen echte winter is overgegaan, is het resultaat in besparing financieel en vermindering CO₂-uitstoot nog niet te meten.

Kostprijs

8542,00 euro excl. B.T.W.

Contactpersoon

Kristin Moens / Femke Kennis, milieudienst@sint-amands.be

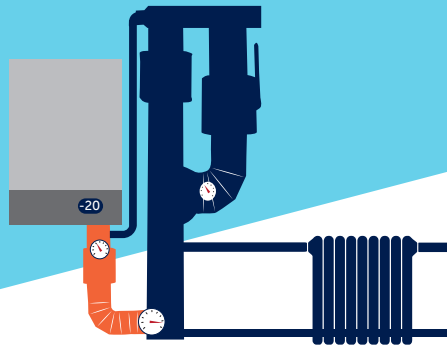

In 2014 voerde de gemeente Sint-Amands deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

SINT-AMANDS KIEST VOOR ZUINIGE VERWARMING

vriendvan.be

SINT-KATELIJNE-WAVER KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Bij nieuwe armaturen wordt gekozen voor dimbare LED-verlichting. Alle monumentverlichting dooft vanaf 22u en ook een deel van de openbare verlichting dooft vanaf 22u.

Doelstelling

Openbare verlichting is verantwoordelijk voor een groot deel van het elektriciteitsverbruik van de gemeentelijke organisatie. Daarnaast stijgt de elektriciteitskost ook ieder jaar. De kosten voor de openbare verlichting hebben dan ook een aanzienlijk aandeel in het jaarlijkse budget van de gemeente. Een daling van het energieverbruik voor de openbare verlichting zal dus ook leiden tot een grote kostenbesparing.

De gemeente heeft zich geëngageerd om als organisatie tegen 2020 klimaatneutraal zijn. De openbare verlichting is verantwoordelijk voor 19% van de totale broeikasgasuitstoot door de gemeentelijke organisatie. Een daling van het elektriciteitsverbruik van de openbare verlichting zal ook een daling van de gemeentelijke broeikasgasuitstoot teweeg brengen. Zo kan een belangrijke stap gezet worden om tegen 2020 een klimaatneutrale organisatie te zijn.

Samenwerking met dienst Openbare Werken Sint-Katelijne-Waver, EANDIS.

De gemeente is trots op haar inspanningen om een klimaatneutrale gemeente te worden.

Aandachtspunten

- Meldingen van inwoners: Een groot aantal van de meldingen handelen over het feit dat de oprit van inwoners niet meer verlicht is na het doven van de openbare verlichting ter hoogte van hun woning. Hier wordt steeds consequent op geantwoord dat de openbare verlichting niet dient om een oprit te verlichten. Inwoners die hun oprit wensen te verlichten dienen hiertoe zelf verlichting te voorzien.
- Gevaarlijke punten zoals kruispunten, zijstraten en oversteken moeten verlicht blijven.

In 2014 voerde de gemeente Sint-Katelijne-Waver deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

SINT-KATELIJNE-WAVER Kiest VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Resultaten

De openbare verlichting in Sint-Katelijne-Waver verbruikt jaarlijks ongeveer 1.646.000 kWh en kost per jaar +/- 300.000 euro.

Om energie te besparen in de openbare verlichting, heeft het college van burgemeester en schepenen beslist om:

- Bij de plaatsing van nieuwe armaturen te opteren voor dimbare LED-verlichting. Aan Eandis werd tevens de opdracht gegeven om de reeds aanwezige dimbare verlichting ook effectief te laten dimmen.
- Alle monumentverlichting te doven vanaf 22u.
- Een deel van de openbare verlichting te doven vanaf 22u.

In Sint-Katelijne-Waver zijn er twee brandregimes mogelijk: ofwel brandt een lamp de ganse nacht, ofwel dooft een lamp om 22u zonder 's morgens opnieuw te worden herontstoken. Bij aanvang van het project brandde +/- 90% van de lichtpunten gedurende de ganse nacht.

In eerste instantie werden de wegen van Sint-Katelijne-Waver opgedeeld in volgende categorieën: invalswegen, landelijke wegen, woonwijken en industrie. De categorieën 'invalswegen' en 'landelijke wegen' werden aangepakt in 2014.

Voor de categorie 'invalswegen' werd besloten om ongeveer één op de drie lichtpunten te doven vanaf 22u, met uitzondering van de lichtpunten aan de kruispunten, de zijstraten en oversteken. Deze werken werden uitgevoerd in het voorjaar 2014 voor een bedrag van 6524 euro. Resultaten van deze actie zijn nog niet gekend, maar volgens de raming zou dit volgende besparing opleveren:

- Financieel: +/- 29000 euro
- Energiebesparing: +/- 161500 kWh
- Vermindering van de broeikasgasuitstoot met: 24.55 ton CO₂

Vervolgens werd in het najaar van 2014 aan Eandis voor een kostprijs van 2050 euro de opdracht gegeven om een aantal lichtpunten langsheen de landelijke wegen te doven vanaf 22u. Hierbij werden volgende criteria gehanteerd:

- Verlichting ter hoogte van woningen, bochten en aansluitende straten worden niet gedoofd.
- Verlichting ter hoogte van een strook veld wordt gedoofd.

Ook van deze actie zijn de resultaten nog niet gekend, maar volgens de raming zou deze actie volgende besparing opleveren:

- Financieel: +/- 3027 euro
- Energiebesparing: +/- 16755 kWh
- Vermindering van de broeikasgasuitstoot met: 2,5 ton CO₂

Na uitvoering van de actie langsheen de landelijke wegen zal het project opnieuw geëvalueerd worden en zal gestart worden met het doven van de verlichting in de woonwijken en de industriezones.

Kostprijs

Doven verlichting invalswegen: 6524.47 euro
Doven verlichting landelijke wegen: 2050.84 euro
Doven verlichting woonwijken: raming 12500 euro
Doven verlichting industriezones: raming 1500 euro

Contactpersoon

Jessika Doms, Dienst Duurzame Ontwikkeling Sint-Katelijne-Waver, jessika.doms@sintkatelijnewaver.be

STABROEK KIEST VOOR RIJDEN MET MINDER UITSTOOT

vriendvan.be

Met de aankoop van twee elektrische voertuigen daalt zowel de uitstoot als de prijs per tankbeurt.

Doelstelling

De eigen CO₂-impact verminderen, burgers informeren en inspireren over de mogelijkheden van duurzame mobiliteit.

Samenwerking met Infrac, (via het REG-fonds), de gemeentelijke technische dienst, plaatselijke garages en fietshandelaars.

De gemeente is trots op de verduurzaming van het wagenpark en de communicatie van het project.

Er was een persconferentie en infostand tijdens de dorpsdag (met demowagen).

Er was een zeer geïnteresseerd publiek bij de "mobidag". Deze dag stond volledig in het kader van duurzame mobiliteit. Naast een uiteenzetting van Eandis over alle mogelijke voordelen van duurzaam rijden, de verschillende mogelijkheden (elektrische auto's, elektrische fietsen, CNG-wagens,...) was er ook de kans voor de burgers zelf om te testrijden met deze voertuigen en elektrische fietsen.

Zowel van het publiek als van de deelnemende garages en fietsenwinkel kregen we zeer positieve reacties.

Aandachtspunten

Blijvend duurzame mobiliteit onder de aandacht brengen.

In 2014 voerde de gemeente Stabroek deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

STABROEK KIEST VOOR RIJDEN MET MINDER UITSTOOT

vriendvan.be

Resultaten

Vermindering CO₂-uitstoot:

Jaarlijks 3,5 ton minder CO₂-uitstoot (à 10.000 km/jaar x 2 voertuigen).

Financieel:

'Tanken' per 100km:

Elektrisch = 11,7 kWh x 0,18 euro = 2,10 euro

Benzine = 5,3l x 1,51 euro = 8 euro

Kostprijs

58.000 euro

Contactpersoon

Els Veldeman, duurzaamheidsambtenaar, els.veldeman@stabroek.be

STABROEK KIEST VOOR RIJDEN MET MINDER UITSTOOT

vriendvan.be

VORSELAAR KIEST VOOR DE FIETS

vriendvan.be

Het gemeentepersoneel neemt vanaf nu de elektrische dienstfiets in plaats van de wagen.

Doelstelling

Stimuleren van korte verplaatsingen door gemeentepersoneel met de elektrische dienstfiets

Samenwerking met de provincie Antwerpen.

De gemeente is trots op

De elektrische fiets kan gebruikt worden voor dienstverplaatsingen binnen de gemeentegrenzen. Maar gemeentepersoneel kan de fiets ook gebruiken om bvb. tijdens de middagpauze om snel even naar huis te fietsen, naar de bakker te rijden,... in plaats van de eigen auto te nemen. Beperkt privégebruik is dus mogelijk.

Aandachtspunten

Stimulatie blijft nodig om iedereen te overtuigen.

Kostprijs

0 euro (gewonnen)

Contactpersoon

Nele Vleugels, nele.vleugels@vorselaar.be

VORSELAAR VERRASSEND
NATUURLIJK

In 2014 voerde de gemeente Vorselaar deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

**Provincie
Antwerpen**

VOSELAAR KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

De gemeente Vosselaar dooft de openbare verlichting vanaf 24u en bespaart zowel energie als geld.

Doelstelling

Efficiënter energiebeheer en verlichtingsresultaat.

Samenwerking met de netbeheerder Infracx cvba.

De gemeente is trots op de verwezenlijkte energiebesparing.

Aandachtspunten

Het doven van de openbare verlichting vanaf 0.00 uur.

Resultaten

Een financiële besparing van ongeveer 15% en een reductie van CO₂-uitstoot met eveneens 15%.

Kostprijs

De kosten werden gedragen door de netbeheerder Infracx cvba.

Contactpersoon

Steven Struyven, diensthoofd technische dienst.

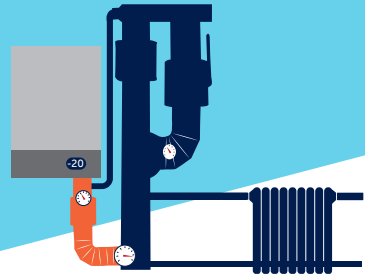

In 2014 voerde de gemeente Vosselaar deze inspirerende actie uit in het kader van het klimaatbeleid. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?
www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

WESTERLO KIEST VOOR EEN ZWEMBAD MET DUURZAME TECHNIEKEN

vriendvan.be

In zwembad De Beeltjens wordt de warmte zo zuinig mogelijk opgewekt en gerecupereerd waar mogelijk.

Doelstelling

De gemeente Westerlo wil met het zwembad De Beeltjens elke Westelse burger aanspreken. Zowel de wedstrijdzwemmer, de schoolzwemmer als de recreatieve zwemmer. Het zwembad vormt samen met de sporthal De Beeltjens een sportpark. Het bestaat uit de sporthal, een vijftwintigmeterwedstrijdbad, een wildwaterbaan, een whirlpool met lagune, een klein instructiebad, een peuterbad, een cafetaria, een vergaderlokaal, een polyvalente ruimte en de burelen van de sportdienst.

Samenwerking met Eandis, Kamp C en de sportfacilitator.

De gemeente is trots op

De gemeente Westerlo is trots op de gekozen duurzame toepassingen in het gemeentelijk zwembad: WKK, triple glas voor de zwemhal, energie- efficiëntere luchtgroep zwembad, warmteterugwinning speelwaterbuffer d.m.v. warmtepomp, gebouwbeheersysteem... en de geplande zonnepanelen.

Aandachtspunten

In het lastenboek al vermelden van de gewenste duurzame technieken. Achteraf als opties toevoegen geeft een meerkost.

GEMEENTE WESTERLO
Parel van de Kempen

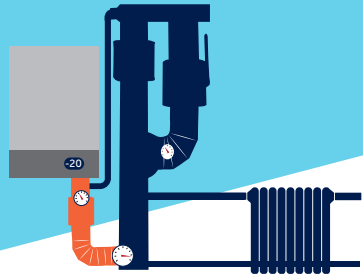
In 2014 voerde de gemeente Westerlo deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'. Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen? www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

WESTERLO KIEST VOOR EEN ZWEMBAD MET DUURZAME TECHNIEKEN

vriendvan.be

Resultaten

De genomen maatregelen hebben een terugverdientijd tussen 7 en 18 jaar.

Kostprijs

De investeringswaarde van het nieuwe zwembad bedraagt 8,4 miljoen euro. De toegepaste duurzame technieken zijn goed voor een budget 520 000 euro. S&R Westerlo, het consortium van firma's dat instaat voor het ontwerp, de bouw, de financiering en het onderhoud van het zwembad gedurende een periode van dertig jaar, krijgt daarvoor jaarlijks 985 000 euro. Dertig procent komt van de Vlaamse overheid, de rest van de gemeente. Voor de uitbating van het zwembad richtte de gemeente het autonoom gemeentebedrijf AGB Westerlo op.

Contactpersoon

Io Pateet, duurzaamheidsambtenaar, io.pateet@westerlo.be

ZANDHOVEN KIEST VOOR DUURZAME MOBILITEIT

vriendvan.be

De gemeente werkt mee aan promotie van elektrische wagens en is trots dat bijna al het personeel met de fiets naar het werk komt.

Doelstelling

Eenzijds maakt het gemeentebestuur kennis met elektrische mobiliteit. Anderzijds werkt Zandhoven op die manier via Eandis mee aan het EVA-project, dat de uitdagingen rond elektrische mobiliteit in Vlaanderen onderzoekt en aanpakt.

Door fietsen ter beschikking te stellen wordt meteen ingezet op een zo duurzaam mogelijke mobiliteit van de medewerkers van de gemeente.

De gemeente is trots op

Zandhoven is trots op de samenwerking met Eandis om verschillende energiebesparende maatregelen uit te voeren. Een deel daarvan is de ondersteuning van Eandis voor duurzame mobiliteit in de gemeente. Eandis heeft een aantal elektrische voertuigen aangeschaft om uit te lenen aan openbare besturen. Zandhoven kan nu kennis maken met de eigenschappen en de mogelijkheden van de elektrische wagens.

In Zandhoven komt de meerderheid van de medewerkers met de fiets naar het werk. Daar zijn we trots op! Om ons ook tijdens de werkuren duurzaam te kunnen verplaatsen, wil het gemeentebestuur extra fietsen ter beschikking stellen. De technische dienst lapte deze winter enkele fietsen op en overhandigde ze aan de gemeentescholen in Zandhoven en Massenhoven. Zo sparen we weer enkele autoritjes uit!

Aandachtspunten

Zandhoven streeft naar een duurzame en efficiënte mobiliteit binnen zijn organisatie. Het kennismaken met de elektrische wagen is een belangrijke stap in die richting.

 Zandhoven.
met de glimlach

In 2014 voerde de gemeente Zandhoven deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

 **Provincie
Antwerpen**

ZANDHOVEN Kiest VOOR DUURZAME MOBILITEIT

vriendvan.be

Kostprijs

Het EVA-project is een project gesteund door de Vlaamse regering met financiële steun van het IWT, het agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie. De kernpartners van EVA zijn Eandis, Telenet, Blue Corner, 4IS, Federauto, Ugent en VUB. Deze wagen wordt gedurende drie maanden gratis ter beschikking gesteld van het gemeentebestuur.

Contactpersoon

Paul Lenaerts (elektrische wagen), uv@zandhoven.be, 03 410 16 33 en David Basstanie (fietsen), td@zandhoven.be, 03 410 16 30

ZOERSEL KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

De kern van het nieuwe masterplan openbare verlichting bestaat uit rationeel energiegebruik, veiligheid en lichthinder.

Doelstelling

Een 'masterplan openbare verlichting' is een instrument voor een duurzaam beleid en een meerjarenbudget. Voor openbare verlichting kan elke gemeente keuzes maken op basis van rationeel energiegebruik, sociale veiligheid, lichthinder, onderhoud of technische en esthetische overwegingen. Het masterplan inventariseert en vertaalt die keuzes in een concreet meerjarenplan. Het plan laat een gericht beheer en een planmatige aanpak toe, concreet vertaald naar investerings- en onderhoudsprogramma's.

In een regiomasterplan werken meerdere steden en gemeenten uit dezelfde regio samen. Ze bundelen de krachten en mikken op een regio-overkoepelend beleid. Op die manier kunnen ze hun openbare verlichting beter op elkaar afstemmen en leren van elkaar. En daar plukt de hele regio de vruchten van.

Samenwerking met

Het regiomasterplan is een samenwerking tussen EANDIS en negen gemeenten, namelijk gemeenten Brecht, Grobbendonk, Kalmthout, Malle, Ranst, Rijkevorsel, Schilde, Zandhoven en Zoersel.

De gemeente is trots op de samenwerking met de verschillende gemeentes en EANDIS.

Aandachtspunten

Bewaken dat er steeds rekening gehouden wordt met het regiomasterplan.

Dat er voor grensoverschrijdende wegen steeds samen met de betrokken gemeente overleg wordt gepleegd. Voor de gewestwegen trachten de keuzes van de gemeente door te geven aan het Gewest.

ZOERSEL

In 2014 voerde de gemeente Zoersel deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

**Provincie
Antwerpen**

ZOERSEL KIEST VOOR MILIEUVRIENDELIJKE OPENBARE VERLICHTING

vriendvan.be

Resultaten

Momenteel lopen er besprekingen met het college om een actieplan op te maken.

Kostprijs

De opmaak van het regiomasterplan openbare verlichting door EANDIS is gratis.

Contactpersoon

Evelyne Michiels, dienst milieu, evelyne.michiels@zoersel.be

ZWIJNDRECHT KIEST VOOR MINDER EN DUURZAMERE WAGENS

vriendvan.be

Naast minder wagens, verving de gemeente vier oude wagens door twee elektrische en twee CNG (Compressed Natural Gas) wagens.

Doelstelling

De gemeente streeft naar duurzame verplaatsingen van het personeel: zowel voor woon-werkverplaatsingen als voor dienstverplaatsingen. Om dit te bereiken en promoten werd in 2014 een beleidsplan 'duurzame interne mobiliteit' opgesteld. Voor de dienstverplaatsingen werd onder andere het eigen wagenpark onder de loep genomen. Het grote aandeel oude dieselwagens gaf een lage ecoscore als resultaat. Één van doelstellingen in het beleidsplan is dus streven naar een betere ecoscore van het gemeentelijk wagenpark. Eerst werd nagegaan of het aantal wagens verminderd kon worden. Dit bleek mogelijk door het inzetten van poolwagens. Na een analyse van alle dienstverplaatsingen werden een aantal wagens die voordien gebonden waren aan een dienst, in een pool ingezet zodat ze nu door de verschillende diensten van het OCMW en de gemeente gereserveerd kunnen worden. Hierdoor kon het wagenpark met twee wagens verminderd worden. Een andere actie is het vervangen van de oude wagens door milieuvriendelijkere voertuigen. Via een groepsaankoop georganiseerd door Eandis kocht de gemeente vier voertuigen aan: twee CNG-voertuigen en twee elektrische voertuigen. In 2015 plant de gemeente om de oude dieselvrachtwagen te vervangen door een CNG of LNG-voertuigen.

Samenwerking met

Voor de aankoop van de milieuvriendelijke voertuigen: samenwerking met Eandis door deelname aan de groepsaankoop georganiseerd door Eandis.

In 2014 voerde de gemeente Zwijndrecht deze inspirerende actie uit in het kader van de campagne '[Klimaatneutrale Organisatie 2020](#)'.

Zo beperkt de gemeente haar eigen uitstoot. Dit als voorbeeld voor andere organisaties en sectoren.

Zelf op zoek naar een actie om je impact op de klimaatverandering te verminderen?

www.vriendvan.be biedt je inspiratie.

Provincie
Antwerpen

ZWIJNDRECHT KIEST VOOR MINDER EN DUURZAMERE WAGENS

vriendvan.be

Gemeente is trots op

Op korte termijn werden een aantal acties gerealiseerd die een positieve invloed hebben op de ecoscore en dus ook op de CO₂-uitstoot van het wagenpark. Mobiliteit is echter slechts één van de domeinen waarbinnen de gemeente acties voert om de CO₂-uitstoot te beperken. Ook andere initiatieven, die kaderen in de actie Klimaatneutrale organisatie 2020 en het Burgemeestersconvenant, dragen bij tot reductie van de CO₂-uitstoot op het grondgebied.

Omdat bossen en groen CO₂ opnemen investeert de gemeente in bosaanplantingen en stimuleert ze de aanleg van groendaken. Om het wagengebruik door inwoners te beperken en het gebruik van openbaar vervoer aan te moedigen subsidieert de gemeente abonnementen van De Lijn. Door het geven van subsidies voor hoogrendementsbeglazing en dak- en zoldervloerisolatie tracht de gemeente het energieverbruik van woningen te verminderen. Het gebruik van groene energie wordt gepromoot door subsidies voor fotovoltahische en thermische zonnepanelen en door deelname aan de groepsaankoop 100% groene stroom van de provincie Antwerpen. Ook de gemeente zelf heeft voor alle gebouwen een contract voor 100% groene stroom.

Resultaten

Door de reductie van het aantal wagens en het vervangen van oude voertuigen door nieuwe, milieuvriendelijkere voertuigen wordt een jaarlijkse vermindering van ongeveer 5 ton CO₂-uitstoot geschat.

Kostprijs

Aankoop vier milieuvriendelijke voertuigen: +/- 85.000 euro

Contactpersonen

- Aard Van der Donckt, schepen van Ruimtelijke ordening, stedenbouw, leefmilieu, duurzaamheid, woonbeleid en afvalbeleid, 03 250 49 16, Aard.vanderdonckt@zwijndrecht.be
- Evi Haesendonck, duurzaamheidsambtenaar, 03 250 48 07, evi.haesendonck@zwijndrecht.be